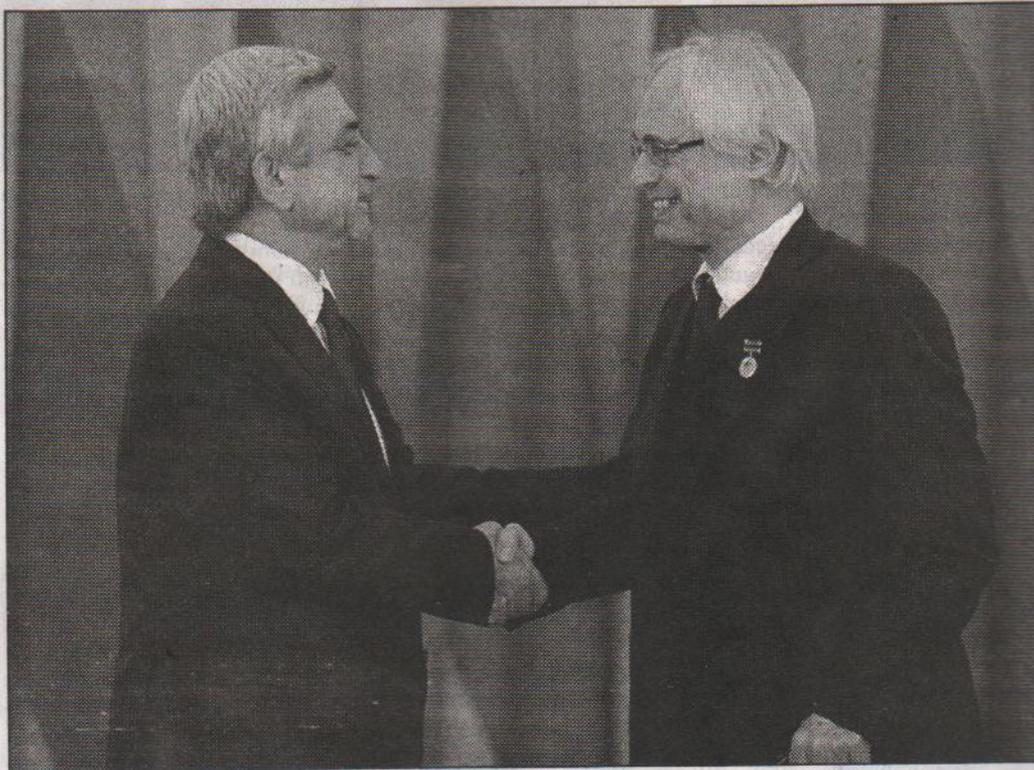

Մշակույթն ու արվեստը ունեն ազգաստեղծ առաքելություն

Սերժ Սարգսյանը հանձնեց 2013թ. ՊԵՏԱԿԱՆ մՐԳԱՆԱԿՆԵՐը

«Ներս քերել 77 ՊԵՏԱԿԱՆ մՐԳԱՆԱԿՆԵՐը»: Երեկ այս հրամանով 77 նախագահի նսավայրում սկսվեց 77 2013թ. ՊԵՏԱԿԱՆ մՐԳԱՆԱԿՆԵՐԻ հանձնման հանդիսավոր արարողությունը:

Նախագահ **Սերժ Սարգսյանի** հրամանագրով մի շարք բնագավառներում շնորհվել

են Հայաստանի Հանրապետության 2013թ. ՊԵՏԱԿԱՆ մՐԳԱՆԱԿՆԵՐը՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության նախագահի 2002 թվականի օգոստոսի 22-ի «Հայաստանի Հանրապետության ՊԵՏԱԿԱՆ մՐԳԱՆԱԿՆԵՐ հիմնելու և շնորհելու կարգի մասին» Ն7-1164-Ն հրամանագիրը և

հաճվի առնելով ՊԵՏԱԿԱՆ մՐԳԱՆԱԿՆԵՐԻ հանձնախմբերի առաջարկությունները:

Հայաստանի Հանրապետության 2013թ. ՊԵՏԱԿԱՆ մՐԳԱՆԱԿՆԵՐ են շնորհվել գրականության և արվեստի, ծարսարդության և ֆաղափառության, ճգգրի և բնական գիտությունների, հումանիտար

և հասարակական գիտությունների բնագավառներում:

Գրականության և արվեստի բնագավառի մի շարք ոլորտներում ՊԵՏԱԿԱՆ մՐԳԱՆԱԿՆԵՐ են շնորհվել. **Գրականության և հրադարակախոսության ոլորտում Էդվարդ Միլիտոնյանին՝ «Է»** բանաստեղծությունների ժողովածուի համար, **Երաժշտության ոլորտում Տիգրան Մանուրյանին՝ «Ռեվիեն»** ստեղծագործության համար, **Կերպարվեստի ոլորտում Ասոս Ավագյանին՝ «Մաշոն»** գեղանկարչական որմնանկարի համար («Մաշենադարան» Ս. Մաշոնի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտի նորակառուցման մասնաճյուղի գիտաժողովների դահլիճ), **Կինոարվեստի ոլորտում Սերժ Ավետիսյանին (Ֆրանսիա)** (զլխավոր դերակատար, ռեժիսոր), **Ելեմա Ֆեստիվալին (Ուկրաինա)** (ռեժիսոր, լուրջուսեր), **Մարտուն Ադոյանին (Լուրջուսեր)**, **Թագուհի Կարապետյանին (Լուրջուսեր)**՝ «Փարազանով» (Հայաստան, Ուկրաինա, Ֆրանսիա, Վրաստան) ֆիլմի համար:

Շարունակությունը՝ էջ 3

Մեակույթն ու արվեստը ունեն

Մերժ Սարգսյանը հանձնեց 20

Սկիզբը՝ էջ 1

Ճարտարապետության եւ քաղաքաբանության բնագավառում **Արթուր Մեսչյանին** (ճարտարապետ) «Մատենադարան» Մ. Մազեցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտի գիտական նոր մասնաճյուղը, վերակառուցված գլխավոր մասնաճյուղը եւ Մազեցի դղողայից դեղի Մատենադարանի սանդղ վերակառուցված ճանապարհը» համալիրի համար եւ **Արսակ Ղուկասին** (ճարտարապետ) Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի «Վաչե եւ Թամար Մանուկեան» մատենադարանի համար:

Ճգճիտ եւ բնական գիտությունների բնագավառում **Սամվել Շուխուրյանին**, Երվան Չորյանին (Կանադա) «Թեսսալիյն լուծումներ նանոչափական բյուրեղի վրա սեղավորված համակարգերի համար. ալգորիթմներ, մեթոդներ եւ թեստային ներկառուցված» աշխատանքի համար:

Հումանիտար եւ հասարակական գիտությունների բնագավառում **Հրաչիկ Սիմոնյանին**՝ «Ազատագրական լայնաբեր ուղիներում» աշխատության համար:

Հանձնախմբերի նախագահները ներկայացրին մրցանակների հայցման ներկայացված աշխատանքները, ինտերման արդյունքում հանձնախմբերի կողմից կայացված որոշումները՝ մրցանակների արժանացած աշխատանքներն ու դրանց հեղինակներին:

Կինոարվեստի հանձնախմբի նախագահ **Դավիթ Մուրադյանը**, իր գլխավորած հանձնախմբի որոշումը ներկայացնելուց հետո, ասաց, թե

ստիպված է ավստոսանով նշել, որ այսօրվա մրցանակակիրներից մեկը՝ համառոտօր ելենա Ֆեֆուլյան, որոշակի նկատառումներով նույնպես հարմար չի գտել ներկային լու մրցանակի հանձնման արարողությանը:

Հանրապետության նախագահը միջոցառման մասնա-

հարգարժան սիկնոզը, եւ ուկրաինական ժողովրդին՝ ասելով, որ մենք եղբայրական ժողովուրդներ ենք, եւ այդ եղբայրության, բարեկամության մասին են վկայում հազարավոր փաստեր՝ Լիլի միջոցադարյան թանգարանից սկսած մինչեւ այսօրվա Հայաստանում

կիցներին տեղեկացրեց, որ առավոտյան սիկնոզը ելենա Ֆեֆուլյանից ստացել է նամակ, որում նա լու հարգալից լուրերում է երեան չժամանելու իր դրդադասճանոցը: «Ես իր գործընկերների միջոցով իրեն կփոխանցեմ դեռահան մրցանակը, եւ իր իսկ ցանկությամբ, մրցանակի դրամական բաղադրիչը կուղղենք բարեգործական նույնականների՝ այն կրկնադասկելով հանրապետության նախագահի հիմնադրամից:

Ուզում են ասել, որ ես հասկանում եմ սիկնո Ֆեֆուլյանի դրդադասճանոցը, բայց ուզում եմ դիմել եւ

գործող ուկրաինական համայնքի ակտիվ դիրքում: Մենք դարեւ լուրանակ ուս ուսի միասին կուլել ենք զավթիչների դեմ, մենք դասնության հազարավոր փառավոր էլեր ունենք: Այդուհետ եղել է եւ այդուհետ է լուրանակվելու է: Այնուհետ է դասահում, որ ժամանակի եւ իրադարձությունների թուրքի մեջ սարքեր երեւոյթներ ունենում են սարքնկալումներ, բայց ժամանակի մեծությունը նաեւ նրանում է, որ ժամանակի ընթացում ամեն ինչ հասկանալի է, սարքնկալումները վերանում են, եւ ամեն ինչ ընկնում է իր տեղը: Մեկ

Ան ազգաստեղծ առաքելություն

013թ. Պետական մրցանակները

անգամ ես կրկնում եմ, որ ուկրաինացիները մեր եղբայրներն են: Այնուհետև որ, ես խնդրում եմ գործընկերներին՝ մրցանակը փոխանցել սիկին Ֆեխտովային», - ասաց նախագահ Սերժ Սարգսյանը:

Թատերական արվեստի հանձնախմբի նախագահ

կացության առջև է կանգնեցրել հանձնախմբին, որի անդամները հրաժարվել են վերավարկությունից՝ երկու աշխատանքն էլ արժանի համարելով Պետական մրցանակի. «2011թ. մեմֆ չկարողացանք մերկայացնել որևէ մեկի աշխատանքը Պետական մրցանակի: Սակայն այս օրի հուսադարձ

Պետական մրցանակը հավասարաչափ կերտով բախտել: Այսինքն՝ կիսել երկու հայտերի միջև: Հավանաբար, դրա համար նաեւ հիմք է ծառայել այն, որ հավասար ձայներ էին ստացել երկու համրային հնչեղություն ունեցող օբյեկտներ, այլ ոչ թե մերժվել», - ասաց ճարտարապետության եւ ֆաղափարաբանության հանձնախմբի նախագահը:

Այս կադակցությանը հանրապետության նախագահին ընդգծեց, որ վարվել է իր խղճի մոտ եւ վստահ է, որ եւ արվեստագետները, եւ մեր ժողովուրդը կհասկանան ու ճիշտ կըմբռնեն վերաբերմունքը մեր սաճարների նկատմամբ: «Ես անձեղին չեմ շնորհել՝ ես շնորհել եմ այդ կառույցներին, որոնց անունն է Մատենադարան: Մատենադարանը մեզ համար սաճար է, եւ ես վստահ եմ, որ այդ երկու կառույցներն էլ անցնելու է ժամանակ, եւ բոլորը մեծադեմ գնահատելու են: Դուք ինձնից ավագ եք, Ձեր փորձը մեծ է, Դուք շատ լավ գիտեք բոլոր հուշարձանների դասնությունը եւ գիտեք, որ կան հուշարձաններ, որ այսօր մեմֆ համարում ենք մեր կյանքի բաղկացուցիչ մասը, որոնց սակայն նախկինում փնտրում էին: Վստահություն ունեմ՝ ես իմ իրավունքն օգտագործել եմ: Ներողամիտ եղեմ», - դիմելով հանձնախմբի նախագահին՝ ասաց նախագահ Սերժ Սարգսյանը:

Անելկա Գրիգորյանը սեղեկացրեց, որ մերկայացված են եղել յոթ թատերական բեմադրությունների համար հայտեր: Զվարկության արդյունքում գործերից ոչ մեկն ըստ կարգի չի հավաքել անհրաժեշտ ձայների քանակ, եւ ըստ այդմ թատերական արվեստի ոլորտում 2013թ. համար Պետական մրցանակ չի շնորհվել:

ճարտարապետության եւ ֆաղափարաբանության հանձնախմբի նախագահ Մաուրիցիոս Զալաբեյանը սեղեկացրեց, որ հանձնախմբումը հայցման մերկայացված աշխատանքներից երկուսի փնտրության արդյունքում ստացել է հավասար քանակով ձայներ, ինչը դժվարին

րող էր՝ մեմֆ ունեղինմ նվաճումներ, եղան հայտեր, եւ հանձնախմբում համոզումն կար, որ այս անգամ մեմֆ, անդայն, կներկայանան որևէ գործով: Բայց հանձնաժողովի անդամների ձայները կիսվեցին, կիսվեցին այնուհետ, որ կանոնակարգի համաձայն որևէ մեկը չդեղեմ է արժանանար Պետական մրցանակի: Թեւաբափ՝ ես այդ արձանագրությունը սվեցի նախագահի աշխատակազմին՝ կարծելով, որ այս օրի ես մեմֆ Պետական մրցանակ չեմֆ ունեմաղու: Սակայն անակնկալ եղավ, երբ հանձնաժողովին սեղեկացրին, որ, մեծարգո նախագահի առաջարկությամբ, որոշվել է

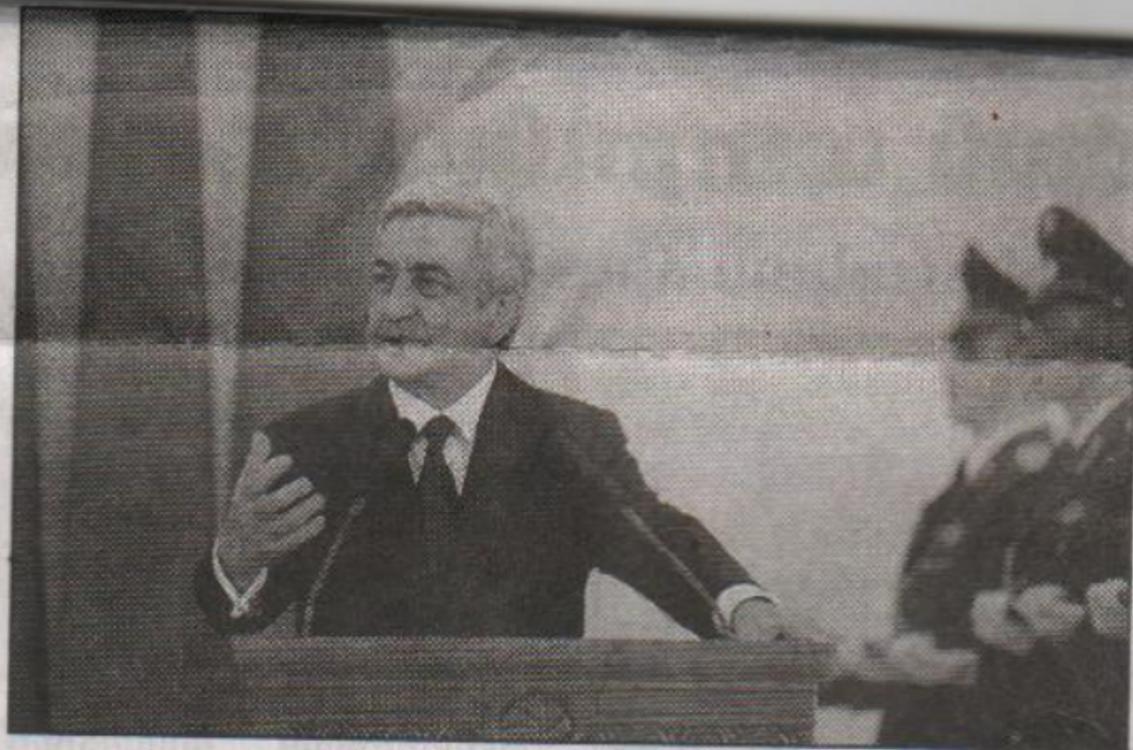
Հանրապետության նախագահը նաեւ իր շնորհակալական խոսքը հղեց բոլոր մրցանակակիրներին:

«Չարգարժան հյուրեր,
Տիկնայք եւ դարձնայք,

Այսօր մենք դեսական մրցանակներ ենք շնորհում արվեստագետներին եւ գիտնականներին՝ նրանց ստեղծագործությունների համար: Իհարկե՛լ, արվեստի գործերի իրական դասավորը ժամանակն է: Դրանք անցնում են ժամանակի փնտրությունը կամ ուղղակի չեն անցում: Բայց մեր՝ ժամանակակիցներիս դարձն է ունենալ սեփական դիրքորոշում եւ վերաբերմունք, չալ մեր գնահատականը:

Այս մրցանակներով մենք ներկայանում ենք որդես հասարակություն եւ դեսություն, որոնք արժեւորում են ամենակարեւորը, արժեւորում են այն, ինչն ունի կամ կարող է ունենալ համազգային նշանակություն:

Ես միշտ համոզված եմ եղել, որ մշակույթն ընդհանրադես եւ արվեստը՝ հասկադես, ունեն ազգաստեղծ առաքելություն: Այո, առանց Գովհաննես Թումանյանի եւ Արամ Խաչատրյանի մենք կարող էինք շարունակել մեր դասական ուղին որդես ժողովուրդ, բայց այդ դեղում, ես համոզված եմ, մենք կլինեինք մի փչ այլ ժողովուրդ՝ դակաս

հարուս, դակաս ուժեղ: Պարզ է, որ ամեն օր Մաշտոցներ եւ Կոմիտասներ չեն կարող ծնվել, բայց յուրաքանչյուր սերնդի դարձն է հետեւողականորեն եւ նդասակասլաց կերդով շարունակել արվեստի ու գիտության զարգացումը՝ որդես

ազգաստեղծ առաքելության իրականացում:

Հայոց ղեկավարության եւ անձամբ իմ անունից շնորհակալություն եմ հայտնում ձեզ, հարգելի՛ մրցանակակիրներ, հենց դրա համար: Դուք մարմնավորում եք Շարունակականությունն ու զարգացումը ձեր գործով եւ ձեր նկարագրով:

Ես խոսում եմ հոգեւոր հայրենիք եւ բարեկեցիկ հայրենիք ձեւավորելու մասին: Մեզնից ուղղակիորեն փոխկառուցված գործընթացներ են: Մեր դարձն է առաջնությունը անընդհատությունը: Բազմափուլային աշխատանքային օղակները հենց դր՛նք եք, հարգելի՛ մրցանակակիրներ, եւ մենք հոյաք ենք ձեզնով:

Շնորհավորում եմ ձեզ Հայաստանի Հանրապետության ղեկավար մրցանակների արժանանալու կառուցողական մտայնությամբ: Մաղթում եմ ձեզ առողջություն եւ կորով, անձնական հաջողություններ եւ, որ չափազանց կարեւոր է՝ ստեղծագործական նոր թռիչքներ, նոր բարձունքներ: Ձեզանով մենք ավելի հարուստ ենք եւ ավելի ուժեղ: Շարունակե՛ք հարստացնել եւ ուժեղացնել մեզ:

Շնորհակալություն»:

«Ռեֆլիեմը» հոգու դարձք է համարում անվանի կոմպոզիտոր **Տիգրան Մանսուրյանը**: «Իմ ծնողները եղեռնի զոհ են եղել, եւ իմ դարձքն էր իմ սուրբ զոհերի հիշատակին նվիրված այս գործը գրել», -ասաց Տ. Մանսուրյանը՝ ամբիոնից: Իսկ արդեն լրագրողների հետ զրույցում ավելացրեց. «**Գիտե՛՛ր ինչ է նշանակում Հայաստանի Հանրապետություն, կողքին՝** Պետական, **հետո՝ մրցանակ արժանացրելուները:** Առաջին երկուսը սրբություն են, երրորդն էլ դրանց արդյունքն է, որն ինձ բաժին հասավ: Շատ ուրախ եմ: Գործը, որի համար արժանացա մրցանակի, ինձանից խլել է 10 տարի: Սա եղել է աշխատանք, որն արել

ենք գերմանացի գործընկերների հետ համատեղ: Դրա առաջին կատարումը եղավ նախանցյալ տարի», -ասաց մատենոն՝ շեղեկացնելով, որ առաջիկայում «Ռեֆլիեմը» կինչի նաեւ Հարավային Կորեայում, ԱՄՆ-ում, Գերմանիայում ու Լեհաստանում:

Տ. Մանսուրյանն ասում է, որ ամեն ինչ, որտեղ հնչում է «Ռեֆլիեմը», իր հիմնական նպատակն է թարձարում, որը հետեւյալն է՝ Մեծ եղեռնի հիշատակը աշխարհով մեկ իր նկատմամբ ուշադրություն գրավի:

«Եվ որդեսգի ամենուրեք սա հնչելի, երգիչների համար հասանելի լինե, ես դա դեռ է անեի դասական կանոնա-

կարգի դարձարած լափներենով, որը աշխարհում ընդունված է, որով երգվում է «Ռեֆլիեմը»: Բայց այս լեզվին ես բերել եմ մեր միջնադարյան հնագույն հայոց հոգեւոր մեղեդիական մատուցությունը: Եվ այդ երկուսի շաղախն է իմ աշխատանքը», -մեկնաբանեց կոմպոզիտորը:

Հայաստանի գրողների միության նախագահ **Էդվարդ Միլիտոնյանը** շնորհակալություն հայտնեց ժյուրիի բոլոր անդամներին՝ իր աշխատանքն արժեւորելու համար: Նա ընդգծեց, որ օրը համընկել է ղոնգիայի միջազգային օրվան. «Կարծում եմ, որ բոլոր երկրներում գրականությունը դեռ է լավ իմանալ, ծանաչել գրող-

ներին: Մեր ժամանակակից ղոնգիան տարածման առումով որոշակի հոգաւր ունի: Ուստի, մտադիր եմ մրցանակի գումարի մի մասը հատկացնել լավագույն բանաստեղծների գործերի հանրահռչակմանը, տարածմանը»:

Ռեժիսոր, գլխավոր դերակատար **Սերո Ավետիսյանն** էլ, խոսելով Փարաջանովի մասին, որի կերպարը մարմնավորում է ինքը համանուն ֆիլմում, ընդգծեց, որ նա արվեստագետ էր, իսկական արվեստագետ. «Նա գիտե՛ր ինչ է նշանակում լինել ազատ, ժողովրդին թալ գեղեցկագույն արվեստը»: Ավետիսյանն արվեստի իսկական դերը հետեւյալն է համարում՝ մնալ ազատ եւ

թույլ տալ, որ գեղեցիկն արժանապատիվ ինքնընտանացան: «Սա մեզ համար է», - այդ համոզմանն է հանգել նա:

Ավետիսյանը հավաստիացնում է՝ արվեստագետը ղեկ է հղարձանում, որ իր ղեկավարությունը գնահատում է իր աշխատանքը: Նաև հավելում է, որ ոչ մի մրցանակ չի կարող լինել դառնա մեղադրանք, որով բավարարվելու դուրս գաս զբոսանքի. «Պետք է շարունակել աշխատանքը, ավելի՛ն՝ ավելի ղեկավարանալու լինել»:

«Այս մրցանակն ինձ է», - հայտարարեց ճարտարապետ Արթուր Մեսչյանը՝ շեղակացնելով, որ դա հավասարապես կիսվում է Մաքսիմալիսյանին՝ աշխատանքի 400 ժամանակ:

Ներքին նախարար: Իսկ գումարը փոխանցելու է բարեգործական միջոցառմանը:

«Եթե ժամանակագրության բոլոր մասնակիցներն այսօր ուրախանան այն ամենով, ինչ կատարվեց, որքան՝ իզուր չէ: Ես մրցանակը որեւէ կերպ չեմ անձնավորում», - ասաց Մեսչյանը՝ նշելով, որ ԼՂԴՊ-ում էլ Մաքսիմալիսյան է ծրագրվում կառուցել, բայց ճարտարապետը ինքը չէ՝ ղեկավարում մասնակցելու է որպես խորհրդանշան:

Իսկ թե օրը իր ո՞ր երգով կընտրվի՝ ղեկավարանք. «Սա այն դեպքն է, որ ես ճարտարապետությունը երաժշտության հետ չեմ ուզում խառնել»:

Թամարա ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ